LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS Į S T A T Y M A S

2000 m. birželio 27 d. Nr. VIII-1756
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Žuvininkystės įstatymo paskirtis ir galiojimo teritorija

1. Žuvininkystės įstatymas reglamentuoja santykius, atsirandančius žvejybos, akvakultūros, žuvų perdirbimo ir pateikimo į rinką srityse.

2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti tausojančią žvejybą, žuvų išteklių apsaugą bei atkūrimą ir žvejybos kontrolę, atsižvelgiant į ekologines sąlygas, žuvininkystės ekonomiką, žvejų, žuvų augintojų, perdirbėjų bei vartotojų interesus.

3. Šio įstatymo nuostatos galioja Lietuvos Respublikos sausumos teritorijoje, vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje, o Lietuvos žvejybos laivuose – visuose vandenyse.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Akvakultūra** – žuvų, moliuskų, vėžiagyvių ir kitų organizmų dirbtinis auginimas gėlame arba jūros vandenyje, sudarant šiems organizmams optimalias mitybos ir gyvenimo sąlygas.

2. **Jūrų žvejybos laivas** – žvejybos laivas, kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pripažintos Lietuvoje veikiančios klasifikacinės bendrovės suteikė teisę plaukioti jūrose.

3. **Kita (speciali) žvejyba** – žvejyba mokslinių tyrimų, monitoringo, žuvivaisos, aklimatizacijos, žuvų kontrolinių gaudymų, biologinės melioracijos, mokymo tikslais.

4. **Lietuvos žuvininkystės vandens telkiniai** – Lietuvos teritorinė jūra ir išskirtinė ekonominė zona Baltijos jūroje, visi paviršiniai Lietuvos Respublikos vidaus vandenys, kurie naudojami žuvininkystei.

5. **Lietuvos žvejybos laivas** – žvejybos laivas, plaukiojantis su Lietuvos valstybės vėliava ir įregistruotas Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre.

6. **Mėgėjiška žvejyba** – žvejyba mėgėjiškais žvejybos įrankiais pagal mėgėjiškai žvejybai nustatytą tvarką.

7. **Pirminis žuvų pardavimas** – pirminis didmeninis uoste iškrautų žuvų pardavimas arba pardavimas iš žvejybos bei kitų žuvis gabenančių laivų.

8. **Tvenkinių žuvininkystė** – žuvų veisimas, auginimas ir žvejyba žuvininkystės tvenkiniuose.

9. **Vandens augalai** – vandenyje augantys augalai, turintys ūkinę reikšmę, naudojami vandens gyvūnų kaip maistas, sudarantys substratą žuvų nerštui arba turintys reikšmę natūraliam vandens valymui. Vandens augalų naudojimui taikomos tos pačios šio įstatymo nuostatos kaip ir žuvų išteklių naudojimui.

10. **Verslinė žvejyba** – žvejyba versliniais žvejybos įrankiais komerciniams tikslams.

11. **Žuvininkystė** – veikla, susijusi su žuvų išteklių valdymu, apsauga ir atkūrimu, žvejyba, akvakultūra, tvenkinių žuvininkyste, žuvų perdirbimu ir pirminiu žuvų pardavimu.

12. **Žuvininkystės tvenkinys** – upės vagoje arba žemės paviršiaus įdauboje, iškasoje, pylimų apsuptame plote įrengtas vandens telkinys žuvims auginti ir veisti.

13. **Žuvys** – visų rūšių žuvys, nėgės, vandens vėžiagyviai ir moliuskai.

14. **Žuvivaisa** – žuvų veisimas, paauginimas bei perkėlimas iš vienų vandens telkinių į kitus, taip pat reproduktorių gaudymas ir laikymas žuvų išteklių atkūrimo, palaikymo ir gausinimo tikslais.

15. **Žuvų ištekliai** – visos gėlųjų ir jūrų vandenų žuvys, kurias žmogus naudoja arba gali naudoti savo poreikiams.

16. **Žuvų išteklių apsauga ir atkūrimas** – teisinių, techninių-materialinių ir finansinių priemonių, padedančių išlaikyti stabilias, natūraliai atsikuriančias arba atkurti nykstančias žuvų populiacijas, visuma.

17. **Žuvų išteklių naudotojai** – fiziniai ir juridiniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, turintys teisę naudoti žuvų išteklius.

18**. Žvejyba** – žuvų gaudymas, jų laikymas ar perdirbimas laivuose ir sugautų žuvų gabenimas laivais.

19. **Žvejyba atviroje jūroje** – žvejyba jūrų vandenyse, kurie neįeina į valstybių išskirtinę ekonominę zoną, teritorinę jūrą ar vidaus vandenis.

20. **Žvejybos kvota** – žvejybos limito dalis, skiriama Lietuvos fiziniam, juridiniam asmeniui bei įmonei, neturinčiai juridinio asmens teisių, kurie verčiasi versline žvejyba, arba užsienio valstybei.

21. **Žvejybos laivas** – bet kurio tipo savaeigis ar nesavaeigis plaukiojantis statinys, pritaikytas verslinei žvejybai.

22. **Žvejybos leidimas** – nustatyta tvarka išduotas dokumentas, suteikiantis teisę žvejoti.

23. **Žvejybos limitas** – maksimalus leistinas atskirų rūšių žuvų sugavimo kiekis atskirame vandens telkinyje.

ANTRASIS SKIRSNIS
VALSTYBINIS ŽUVININKYSTĖS REGULIAVIMAS

3 straipsnis. Valstybinis žuvininkystės reguliavimas

1. Valstybinio žuvininkystės reguliavimo funkcijas ir šiame įstatyme nurodytus uždavinius pagal kompetenciją vykdo:

1) Žemės ūkio ministerija – žuvininkystės ūkio politikos formavimo, šios ūkio šakos valstybinio reguliavimo bei integravimo į Europos Sąjungą funkcijas;

2) Aplinkos ministerija – žuvų išteklių apsaugos ir kontrolės funkcijas.

2. Kaip patariamasis žuvininkystės politikos ir strategijos formavimo organas sudaroma Žuvininkystės taryba.

3. Žuvininkystės taryba sudaroma iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės deleguotų atstovų, žuvininkystės verslo atstovų ir mokslininkų. Ji atlieka žuvininkystės verslo ekspertizę, teikia valstybės institucijoms rekomendacijas žvejybos kvotų nustatymo, žvejybos, žuvų išteklių apsaugos ir atkūrimo bei kitais žuvininkystės klausimais. Ši taryba vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais ir savo nuostatais, patvirtintais Vyriausybės.

4 straipsnis. Lietuvos žuvininkystės vandens telkiniai

1. Lietuvos žuvininkystės vandens telkiniai yra valstybiniai ir privatūs.

2. Lietuvos valstybiniai žuvininkystės vandens telkiniai yra šie:

1) išskirtinė ekonominė zona Baltijos jūroje;

2) teritorinė jūra;

3) Kuršių marių dalis, esanti Lietuvos Respublikos teritorijoje;

4) kiti valstybinio vidaus vandenų fondo paviršiniai vandens telkiniai, nurodyti Vandens įstatyme.

3. Privatūs žuvininkystės vandens telkiniai yra vandens telkiniai, priklausantys jų savininkams privačios nuosavybės teise.

5 straipsnis. Lietuvos žuvininkystės vandens telkinių valdymas

1. Lietuvos valstybinius žuvininkystės vandens telkinius valdo Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2. Nenuomotinų valstybės vandens telkinių sąrašą tvirtina Vyriausybė.

3. Privačius žuvininkystės vandens telkinius valdo jų savininkai, vadovaudamiesi įstatymais ir kitais teisės aktais.

TREČIASIS SKIRSNIS
LIETUVOS ŽUVŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS

6 straipsnis. Lietuvos žuvų ištekliai

1. Lietuvos žuvininkystės vandens telkinių žuvų išteklius, išskyrus privačius žuvininkystės tvenkinius, valdo Lietuvos valstybė. Jų išteklių naudojimo tvarką nustato šis ir kiti įstatymai bei teisės aktai.

2. Privačių vandens telkinių savininkai naudoja žuvų išteklius šio ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Žvejybos rūšys

Žvejybos rūšys Lietuvos žuvininkystės telkiniuose yra šios:

1) verslinė žvejyba;

2) mėgėjiška žvejyba;

3) kita (speciali) žvejyba.

8 straipsnis. Verslinė žvejyba

1. Versline žvejyba gali verstis Lietuvos fiziniai, juridiniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įteisinę veiklą šioje srityje ir pagal šio įstatymo 12 straipsnį įgiję teisę žvejoti.

2. Teisė į verslinę žvejybą suteikiama žvejybos leidimais arba vidaus vandens telkinių nuomos verslinei žvejybai sutartimis.

9 straipsnis. Mėgėjiška žvejyba

1. Mėgėjiška žvejyba leidžiama visuose Lietuvos žuvininkystės vandens telkiniuose, jeigu juose ši žvejyba nėra ribojama.

2. Užsienio valstybių piliečiai žvejoja Lietuvos Respublikos vandens telkiniuose Lietuvos Respublikos įstatymų, žvejybos taisyklių, kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Privačiuose ir nuomojamuose Lietuvos žuvininkystės vandens telkiniuose mėgėjiškos žvejybos tvarką nustato savininkas arba nuomininkas. Prie tokių vandens telkinių turi būti įrengti informaciniai ženklai.

4. Mėgėjiškos žvejybos organizavimo ir žvejybos leidimų išdavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

10 straipsnis. Kita (speciali) žvejyba

1. Leidimus kitai (specialiai) žvejybai išduoda Žemės ūkio ministerija, o į Lietuvos raudonąją knygą įtrauktų žuvų žvejybai - Aplinkos ministerija. Žemės ūkio ministerija ir Aplinkos ministerija nustato tokios žvejybos sąlygas ir ataskaitų pateikimo tvarką.

2. Leidimai kitai (specialiai) žvejybai gali būti išduodami žvejoti bet kuriame valstybiniame žuvininkystės vandens telkinyje.

3. Leidimai žvejoti žuvivaisos tikslais žvejybai išnuomotuose valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose gali būti išduodami tik nuomininko sutikimu.

4. Privačiuose vandens telkiniuose leidimai kitai (specialiai) žvejybai išduodami tik savininko sutikimu. Be savininko sutikimo leidimai kitai (specialiai) žvejybai gali būti išduodami tik esant ypatingai ekologinei situacijai (epizootijos židinys, ypač vertingų mokslui objektų tyrimai, nepageidaujamų Lietuvai augalų ir gyvūnų rūšių atsiradimas ir kt.).

5. Vandens telkinio savininkas, o jeigu telkinys išnuomotas, nuomininkas turi teisę gauti kompensaciją už kitos (specialios) žvejybos metu jo telkinyje sugautas žuvis. Kompensavimo už kitą (specialią) žvejybą tvarką ir dydžius nustato Žemės ūkio ministerija.

11 straipsnis. Žvejybos reguliavimas ir žuvų išteklių naudojimo tvarka

1. Naudojant žuvų išteklius, turi būti užtikrinamos jų natūralaus atsikūrimo galimybės, palaikomas optimalus vandens telkinių produktyvumas ir išvengiama neigiamų vandens ekosistemų pakitimų.

2. Žvejyba reguliuojama remiantis mokslinių tyrimų duomenimis. Nustatant žvejybos apribojimus Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir teritorinėje jūroje, atsižvelgiama į Tarptautinės žvejybos Baltijos jūroje komisijos rekomendacijas.

3. Žvejybos reguliavimo priemonės gali būti šios:

1) žvejybos draudimas arba ribojimas tam tikru laiku arba tam tikrose vietose;

2) atskirų rūšių žuvų žvejybos uždraudimas arba sugavimo limitų nustatymas;

3) leidžiamų žvejybos įrankių, jų kiekio ir žvejybos būdų nustatymas;

4) žvejybos laivų skaičiaus ir tipo nustatymas;

5) minimalaus gaudomų žuvų dydžio nustatymas.

4. Žvejybos reguliavimo priemonėms, labai ribojančioms žvejybą arba keičiančioms žvejybos sąlygas, taip pat jeigu joms įgyvendinti reikia lėšų, įsigalioti būtina numatyti ne mažesnį kaip vienerių metų laikotarpį.

12 straipsnis. Žvejybos teisės suteikimas

1. Teisė žvejoti suteikiama:

1) išduodant žvejybos leidimus;

2) sudarant vidaus vandens telkinių nuomos verslinei ir mėgėjiškai žvejybai sutartis.

2. Teisę žvejoti Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka suteikia vandens telkinio savininkas, o išnuomotuose telkiniuose – jų nuomininkai. Nuomininkas gali suteikti teisę tik mėgėjiškai žvejybai, jeigu nuomos sutartyje nenumatyta kitaip.

3. Teisę kitai (specialiai) žvejybai suteikia Žemės ūkio ministerija bei vandens telkinių savininkai, o į Lietuvos raudonąją knygą įtrauktų žuvų žvejybai – Aplinkos ministerija.

4. Žvejybos teisės suteikimo dokumentuose nustatomos žuvų išteklių naudojimo vietos, būdai, atkūrimo ir saugojimo sąlygos.

5. Žvejybos limitus tarptautinių žvejybos organizacijų reguliuojamuose žvejybos rajonuose nustato šios organizacijos, o žvejybos limitus Lietuvos vidaus žuvininkystės vandenyse pagal mokslininkų rekomendacijas nustato Aplinkos ministerija. Žvejybos kvotų skyrimo tvarką nustato Žemės ūkio ministerija. Tais atvejais, kai nustatyto žvejybos limito nepakanka visiems fiziniams ir juridiniams asmenims bei įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įteisinusiems verslinės žvejybos veiklą, Žemės ūkio ministerija turi teisę skirti žvejybos kvotas konkurso būdu.

13 straipsnis. Žvejybos teisės pasibaigimo pagrindai

1. Žvejybos teisė pasibaigia:

1) pasibaigus leidimu arba nuomos sutartimi nustatytam terminui;

2) mirus nuomininkui, kai įpėdiniai neperima su nuomos sutartimi susijusių teisių ir pareigų arba įpėdinių nėra;

3) likvidavus juridinį asmenį ar įmonę, neturinčius juridinio asmens teisių, išskyrus atvejus, kai individualios (personalinės) įmonės likviduojamos, o vietoj jų įkuriamos kitos rūšies įmonės.

2. Žvejybos teisė pasibaigia anuliavus žvejybos leidimą, kai fiziniai ir juridiniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, nesilaiko žvejybą reglamentuojančių įstatymų, kitų teisės norminių aktų, šiurkščiai ir pakartotinai pažeidžia žvejybos taisykles, žvejybą

reglamentuojančius norminius aktus, žvejybos leidimų sąlygas. Vandens telkinių nuomos sutartį gali nutraukti tik teismas.

3. Jeigu žvejybos galimybės nutraukiamos (taip pat ir terminuotai) dėl kitų subjektų veiklos, patirti nuostoliai turi būti tų subjektų atlyginami Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Ginčus dėl žvejybos ir žuvų išteklių naudojimo teisės sprendžia teismas.

14 straipsnis. Žuvų išteklių naudotojų teisės

1. Žuvų išteklių naudotojai turi teisę:

1) žvejoti leidime arba nuomos sutartyje nustatytomis sąlygomis;

2) naudoti vandens telkinių pakrantės apsaugos juostas veiklai, susijusiai su žvejyba, pagal žemės servitutus;

3) Vyriausybės nustatyta tvarka gauti paramą iš valstybės atkurti ir apsaugoti žuvų išteklius, kuriuos valdo Lietuvos valstybė.

2. Privataus žuvininkystės tvenkinio savininkas turi teisę naudoti žuvininkystės tvenkinio žuvų išteklius ir leisti jais naudotis kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims bei įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, šio įstatymo nustatyta tvarka. Žuvininkystės tvenkinio savininkas gali nustatyti papildomas sąlygas asmenims, kuriems jis suteikia teisę naudoti žuvų išteklius.

15 straipsnis. Žuvų išteklių naudotojų pareigos

Žuvų išteklių naudotojai privalo:

1) racionaliai naudoti ir saugoti žuvų išteklius;

2) laikytis žvejybą ir žuvų apsaugą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Lietuvos Respublikos įstatymų, žvejybos taisyklių, kitų teisės aktų reikalavimų bei leidimuose, vandens telkinių nuomos sutartyse ar kituose dokumentuose, suteikiančiuose teisę naudoti žuvų išteklius, nustatytų sąlygų;

3) jeigu jie yra valstybinių vidaus vandens telkinių nuomininkai, Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atlikti naudojamų žuvų išteklių tyrimo bei jų būklės įvertinimo darbus ir pateikti tyrimų duomenis Vyriausybės įgaliotai institucijai ir telkinių savininkams;

4) vykdyti žuvų išteklių atkūrimo ir saugojimo priemones, suderintas su Vyriausybės įgaliota institucija ir telkinių savininkais;

5) paaiškėjus, kad naudojamiems žuvų ištekliams gresia pavojus, imtis priemonių jo išvengti, o atsiradus žalingiems padariniams, neatidėliotinai imtis priemonių jiems pašalinti ir apie tai informuoti Aplinkos ministeriją bei vandens telkinių savininkus;

6) Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka tvarkyti apskaitą ir nemokamai teikti duomenis apie sugautas žuvis, sugautų žuvų pardavimą žvejybos teisę suteikusiai institucijai (asmeniui);

7) atlyginti neteisėtais veiksmais žuvų ištekliams padarytą žalą;

8) vykdyti teisėtus Vyriausybės įgaliotų institucijų bei pareigūnų reikalavimus.

16 straipsnis. Žuvininkystės vandens telkinių ir žuvų išteklių apsauga

1. Žuvų ir vandens augalų apsaugą nustato šis įstatymas, Aplinkos apsaugos, Vandens, Laukinės gyvūnijos, Jūros aplinkos apsaugos įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Darbų užsakovai privalo užtikrinti, kad žuvininkystės vandens telkiniuose ir vandens apsaugos zonose projektuojant, statant, rekonstruojant įmones, statinius ir kitus objektus, taip pat atliekant įvairius darbus, kurie gali neigiamai veikti žuvis ir vandens augalus bei jų aplinką, bus išsaugotos palankios šiems organizmams reprodukcijos, migracijos bei gyvenimo sąlygos. Jeigu dėl tokios veiklos neigiamas poveikis žuvims, vandens augalams bei jų aplinkai neišvengiamas, darbų projektuose turi būti numatytas nuostolių atlyginimas arba jų kompensavimo priemonės, suderintos su Vyriausybės įgaliotomis institucijomis.

3. Kompensavimo priemonių parengimo ir įgyvendinimo bei nuostolių skaičiavimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Vyriausybės įgaliota institucija kontroliuoja vandens telkinių epizootinę būklę bei pasireiškus masiniams užkrečiamiems žuvų susirgimams atlieka diagnostinius tyrimus ir organizuoja gydymo bei profilaktikos darbus.

17 straipsnis. Tvenkinių žuvininkystės ir žuvivaisos reguliavimas

1. Tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystės produktų gamyba priskiriama žemės ūkio veiklai.

2. Žuvininkystės tvenkiniai naudojami pagal Žemės ūkio ministerijos nustatytas žuvų auginimo žuvininkystės tvenkiniuose technologijas.

3. Aplink žuvininkystės tvenkinių teritorijas privalo būti vandens apsaugos zonos.

4. To paties vandens šaltinio baseine draudžiama įrengti naujus tvenkinius virš aukščiau esančių žuvininkystės tvenkinių be Žemės ūkio ministerijos ir Aplinkos ministerijos leidimo.

5. Vyriausybės įgaliota institucija kontroliuoja tvenkiniuose auginamų žuvų ir kitų hidrobiontų sanitarinę ir epizootinę būklę.

6. Žuvivaisa, žuvininkystės tvenkinių priešepizootinės ir profilaktinės priemonės, kalkinimas gali būti finansuojami iš valstybės biudžeto.

7. Fiziniai ir juridiniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, besiverčiantys tvenkinių žuvininkyste ir žuvivaisa, žuvalesių paukščių skaičiaus reguliavimo priemones taiko Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

8. Žuvivaisa valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose vykdoma pagal Žemės ūkio ministerijos patvirtintą ir su Aplinkos ministerija suderintą programą.

9. Naujų žuvų rūšių introdukcija, išnykusių žuvų rūšių reintrodukcija bei retų ir nykstančių žuvų rūšių perkėlimas bei veisimas vykdomas Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka tik gavus Aplinkos ministerijos ir Veterinarijos tarnybos leidimą.

10. Retų, vertingų, nykstančių rūšių žuvų, vėžiagyvių, moliuskų veisimas valstybiniuose neišnuomotuose žuvininkystės vandens telkiniuose, mokslinio tyrimo, naujų technologijų rengimo ir diegimo, žuvų selekcijos ir veislininkystės darbai finansuojami iš valstybės biudžeto, taip pat iš savivaldybių biudžetų, tikslinių fondų ir kitų lėšų.

11. Žuvų gaudymo žuvivaisai ir žuvų įveisimo vandens telkiniuose tvarką nustato Žemės ūkio ministerija.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
LIETUVOS ŽVEJYBOS LAIVŲ REGISTRAVIMAS

18 straipsnis. Žvejybos laivų registravimas

1. Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre arba Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre įregistruoti žvejybos laivai turi būti papildomai įregistruoti Žemės ūkio ministerijos tvarkomame žvejybos laivų rejestre.

2. Žvejybos laivų registravimo rejestre tvarką nustato Vyriausybė.

PENKTASIS SKIRSNIS
ŽVEJYBA LIETUVOS RESPUBLIKOS JŪRŲ ŽVEJYBOS LAIVAIS

19 straipsnis. Lietuvos Respublikos jūrų žvejybos laivų kapitonų pareigos

1. Lietuvos Respublikos jūrų žvejybos laivų kapitonai privalo:

1) vykdyti Lietuvos Respublikos laivų kapitonams Vyriausybės nustatytas pareigas ir laikytis Vyriausybės nustatytos tvarkos įplaukiant į Lietuvos uostus bei teritorinius vandenis ir išplaukiant iš jų;

2) pildyti žvejybos žurnalus pagal Žemės ūkio ministerijos patvirtintas žvejybos žurnalų pildymo taisykles;

3) teikti informaciją apie žvejybą, žuvų iškrovimą krante bei perkrovimą į kitus laivus jūroje Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka;

4) Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigūnų reikalavimu priimti juos į laivą, perkelti į tame rajone esančius kitus laivus, leisti apžiūrėti visas laivo patalpas, tikrinti laimikį ir žvejybos įrankius, laivo dokumentus, teikti pagalbą tikrinimo metu;

5) suteikti Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigūnams galimybę daryti išrašus arba jų reikalavimu pateikti parengtus išrašus iš žvejybos ir laivų žurnalų bei kitų su žvejyba susijusių dokumentų;

6) perduoti nemokamai per laivo radijo stotį Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigūnų tarnybines radiogramas ir pranešimus;

7) turėti laive ir Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigūnų reikalavimu pateikti (ir žvejybos vietoje, ir uoste) žvejybos leidimą, nustatytos formos žvejybos bilietą, žvejybos žurnalą, žuvų iškrovimo krante, perkrovimo į kitus laivus jūroje dokumentus ar patvirtintas jų kopijas;

8) vykdyti kitus teisėtus Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigūnų reikalavimus.

2. Kapitono patvirtintos žuvų iškrovimo ir pardavimo krante, perkrovimo į kitus laivus jūroje dokumentų kopijos, užbaigti pildyti žvejybos žurnalai turi būti saugomi laive ne mažiau kaip 12 mėnesių.

20 straipsnis. Žvejyba atviroje jūroje

1. Atviroje jūroje žvejoti turi teisę Lietuvos Respublikos jūrų žvejybos laivai, gavę žvejybos leidimą. Leidimų išdavimo ir informacijos apie žvejybą atviroje jūroje pateikimo tvarką nustato Žemės ūkio ministerija.

2. Atviros jūros rajonuose Lietuvos Respublikos jūrų žvejybos laivai žvejoja laikydamiesi šio įstatymo ir kitų žvejybos tvarką reguliuojančių teisės aktų reikalavimų.

21 straipsnis. Žvejyba kitų valstybių išskirtinėse ekonominėse zonose ir tarptautinių žvejybos organizacijų reguliuojamose akvatorijose

1. Kitų valstybių išskirtinėse ekonominėse zonose Lietuvos Respublikos jūrų žvejybos laivai žvejoja Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse dėl žvejybos santykių nustatyta tvarka, laikydamiesi tų valstybių nustatytos žvejybos tvarkos, šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos žvejybos tvarką reguliuojančių teisės aktų reikalavimų.

2. Kitų valstybių išskirtinėse ekonominėse zonose žvejoti turi teisę Lietuvos Respublikos jūrų žvejybos laivai, gavę žvejybos leidimą. Leidimų išdavimo ir informacijos apie žvejybą kitų valstybių išskirtinėse ekonominėse zonose pateikimo tvarką nustato Žemės ūkio ministerija.

3. Tarptautinių žvejybos organizacijų reguliuojamose akvatorijose Lietuvos Respublikos jūrų žvejybos laivai žvejoja šių organizacijų nustatyta tvarka, laikydamiesi šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų. Tarptautinių žvejybos organizacijų skirtų žuvų sugavimo limitų paskirstymo tvarką nustato Žemės ūkio ministerija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
ŽVEJYBA UŽSIENIO VALSTYBIŲ LAIVAIS LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖJE EKONOMINĖJE ZONOJE

22 straipsnis. Žvejyba užsienio valstybių laivais Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje

1. Užsienio valstybių laivai žvejoja Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje tik Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse dėl žvejybos santykių nustatyta tvarka.

2. Užsienio valstybių, su kuriomis nesudarytos sutartys dėl žvejybos santykių, laivams draudžiama žvejoti Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje.

3. Lietuvos fiziniams, juridiniams asmenims bei įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, įgijusiems teisę naudoti žuvų išteklius, draudžiama išnuomoti užsienio valstybių fiziniams ir juridiniams asmenims bei įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, laivus verslinei žvejybai Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje.

4. Užsienio valstybių laivų, žvejojančių Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje, kapitonai turi laikytis šių reikalavimų:

1) pranešti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotoms institucijoms apie įplaukimą į Lietuvos išskirtinę ekonominę zoną ne vėliau kaip prieš 3 valandas, nurodyti registravimo valstybę, borto numerį, pavadinimą, radijo šaukinį, įplaukimo laiką (pagal Grinvičą), įplaukimo į Lietuvos išskirtinę ekonominę zoną koordinates, turimą laive žuvų kiekį pagal rūšis;

2) žuvis iškrauti Lietuvos uostuose arba perkrauti į kitą laivą Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka;

3) pranešti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotoms institucijoms apie išplaukimą iš Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos ne vėliau kaip prieš 3 valandas, nurodyti registravimo valstybę, borto numerį, pavadinimą, radijo šaukinį, išplaukimo laiką (pagal Grinvičą), išplaukimo iš Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos koordinates, Lietuvos vandenyse sužvejotų žuvų kiekį pagal rūšis;

4) laikytis šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 4, 5, 6, 8 punktų reikalavimų.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos informuoja Lietuvos Respublikos kariuomenės karines jūrų pajėgas apie gautus užsienio žvejybos laivų pranešimus dėl įplaukimo į Lietuvos Respublikos išskirtinę ekonominę zoną.

6. Užsienio žvejybos laivų žvejybos žurnalai turi būti pildomi pagal Tarptautinės žvejybos Baltijos jūroje komisijos nustatytas taisykles.

23 straipsnis. Užsienio žvejybos laivų tikrinimas ir sulaikymas

1. Užsienio žvejybos laivai, žvejojantys Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje, gali būti tikrinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Jeigu laivo kapitonas atsisako vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigūnų reikalavimus, taip pat jeigu pagal pažeidimo pobūdį administracinė nuobauda negali būti paskirta vietoje arba jeigu pažeidėjas, kuriam paskirta administracinė bauda vietoje, atsisako pateikti baudos sumokėjimo garantiją, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigūnai turi teisę sulaikyti pažeidėjus ir pristatyti jų laivus į uostą.

3. Sulaikytas užsienio žvejybos laivas nedelsiant paleidžiamas, jeigu pateikia pakankamą užstatą arba raštišką laivo savininko ar draudimo kompanijos laidavimą, patvirtintą sulaikytojo laivo kapitono, kad žala bus atlyginta, o piniginės baudos sumokėtos. Nustatant užstato arba laidavimo dydį, atsižvelgiama į maksimalią nuobaudą, kuri gali būti paskirta pažeidėjui, padarytos žalos dydį ir kitas aplinkybes.

4. Apie užsienio žvejybos laivų sulaikymą ar kitas pritaikytas priemones ir paskirtas nuobaudas nedelsiant pranešama Užsienio reikalų ministerijai, o ši apie tai informuoja laivo vėliavos valstybę.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
PIRMINIO ŽUVŲ PARDAVIMO IR ŽUVŲ PERDIRBIMO REGULIAVIMAS

24 straipsnis. Pirminis žuvų pardavimas

1. Pirminio žuvų pardavimo tvarką nustato Žemės ūkio ministerija.

2. Fiziniai, juridiniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, vykdydami žuvų pardavimą ar pirkimą, Žemės ūkio ministerijai privalo pateikti žuvų pirkimo- pardavimo pranešimus, kuriuose nurodoma:

1) kiekvienos rūšies žuvų svoris, kokybė, perdirbimo laipsnis ir šviežumas;

2) kiekvienos rūšies žuvų pirminio pardavimo kaina;

3) pirkėjas ir pardavėjas;

4) pirkimo-pardavimo vieta ir data;

5) laivo išoriniai atpažinimo ženklai ir pavadinimas;

6) laivo savininko arba kapitono vardas, pavardė;

7) žuvų iškrovimo uostas.

25 straipsnis. Žuvų perdirbimas

Žemės ūkio ministerija nustato šiuos reikalavimus:

1) žuvų paruošimo, tvarkymo ir perdirbimo sąlygų;

2) sanitarijos, higienos ir darbo sąlygų;

3) inventoriaus ir darbo patalpų;

4) technologinių procesų, produktų saugos užtikrinimo ir gamybos proceso kontrolės;

5) žaliavų ir gatavų produktų laikymo, gabenimo ir pateikimo į rinką.

2. Vyriausybės įgaliota institucija rengia žuvų ir žuvų produktų importo bei eksporto plėtros valstybinių programų projektus.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO VYKDYMO KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ UŽ JO PAŽEIDIMUS

26 straipsnis. Žuvininkystės įstatymo vykdymo kontrolė

Šio įstatymo vykdymą pagal kompetenciją kontroliuoja Vyriausybės įgaliotos institucijos.

27 straipsnis. Atsakomybė už Žuvininkystės įstatymo pažeidimus

Juridiniai ir fiziniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, pažeidusios šio įstatymo reikalavimus, traukiamos atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

28 straipsnis. Žalos ar nuostolių žuvų ištekliams atlyginimas

1. Juridiniai ir fiziniai asmenys bei įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, padariusios žalos ar nuostolių žuvų ištekliams, privalo atlyginti žalą ar nuostolius Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Žalos ar nuostolių žuvų ištekliams apskaičiavimo tvarką bei įkainius nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

29 straipsnis. Ieškiniai dėl padarytos žalos ar nuostolių atlyginimo

Reikšti ieškinius dėl padarytos žalos ar nuostolių turi teisę:

1) žuvų išteklių naudotojai, kurių turtui ar interesams padaryta žala;

2) Vyriausybės įgaliotos institucijos, kiti įstatymų įgalioti pareigūnai, kai žala padaryta valstybės interesams.

30 straipsnis. Ginčai dėl Žuvininkystės įstatymo pažeidimų

Ginčus dėl Žuvininkystės įstatymo pažeidimų įstatymų nustatyta tvarka nagrinėja ir sprendžia Lietuvos Respublikos teismai, jeigu kitaip nenumatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse.

DEVINTASIS SKIRSNIS
TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS ŽUVININKYSTĖS SRITYJE

31 straipsnis. Tarptautinis bendradarbiavimas žuvininkystės srityje

1. Lietuvos Respublika, vadovaudamasi tarptautiniais natūralių žuvų išteklių išsaugojimo ir valdymo principais, sudaro tarptautines sutartis žuvininkystės klausimais, dalyvauja tarptautinių organizacijų, susijusių su žuvininkyste, veikloje.

2. Bendradarbiaudamos su kitomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis žuvininkystės srityje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos:

1) sprendžia regionines ir globalines žuvų išteklių naudojimo bei apsaugos problemas;

2) teikia suinteresuotoms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms informaciją žuvininkystės klausimais, praneša apie tarptautinių gyvųjų vandens išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonių naudojimą ar naudojimo pažeidimus.

32 straipsnis. Tarptautinės sutartys

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis žvejybos organizacijomis numatytos kitokios žvejybos ir žuvų išteklių apsaugos taisyklės, negu numato Lietuvos Respublikos teisės aktai, taikomos šių sutarčių numatytos taisyklės.

33 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

Vyriausybė iki 2000 m. spalio 1 d. parengia ir priima šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS